

Sak 28/2020

Saksfremlegg til styret i Sykehusinnkjøp HF

Innspill til økonomisk langtidsplan 2021-2024

Møtedato:	02.04.20
Tidligere behandlet i styret/saksnr.	
Type sak (orienteringssak, diskusjonssak, beslutningssak, temasak)	Beslutningssak
Saksbehandler	Steinar Tore Porsanger-Moen
Offentlig eller unntatt offentlighet/paragraf	

Styret i Sykehusinnkjøp HF inviteres til å treffe følgende vedtak

1. Styret i Sykehusinnkjøp HF godkjenner økonomisk langtidsplan 2021 – 2024 og ber administrerende direktør oversende innspillet til de regionale helseforetakene.

Vadsø, 26. mars 2020

Kjetil M. Istad
Administrerende direktør

1. Hva saken gjelder

I henhold til oppdragsdokumentet for 2020 pkt. 3f) skal Sykehusinnkjøp HF utarbeide innspill til økonomisk langtidsplan for perioden 2021-2024 som grunnlag for de regionale helseforetakenes arbeid med økonomisk langtidsplan og budsjett.

I denne saken foreligger innspill til økonomisk langtidsplan, med den form og med de forutsetninger som er gitt av de regionale helseforetakene. Det er kun de økonomiske konsekvenser av allerede vedtatte beslutninger tatt av administrerende direktører i de regionale helseforetakene som skal legges inn i modellen for økonomisk langtidsplan. Samtidig skal Sykehusinnkjøp HF redegjøre for kapasitets- og ressursbehov-vurderinger, samt kompetanse, i forhold til de trender og utviklingstrekk foretaket ser i planperioden.

I saken beskrives mulige endringer i de økonomiske rammer som foretaket ser for seg i planperioden. Disse vil konkretiseres ytterligere, og legges frem med argumentasjon og forslag til finansiering etter hvert som behovene avklares.

Frist for oversendelse av økonomisk langtidsplan til eierne er satt til 3. april 2020.

2. Hovedpunkter og vurdering av handlingsalternativer

Bakgrunn og overordnet oppsummering

Budsjettramme for 2020 er p.t. 340,2 millioner kroner, kfr. styresak 05/2020. Det gjøres oppmerksom på at totalrammen kan bli endret i endelig budsjett, som foreløpig ikke er vedtatt i styret. Økonomisk langtidsplan (ØLP) tilsvarer budsjett 2020 for planperioden med reduksjon av avbyråkratiserings- og effektiviseringsreformen (ABE) med 0,5% hvert år. Alle beløp i denne saken er oppgitt i hele tusen 2020-kroner.

Sykehusinnkjøp HF antar det kan komme økning i kostnadsramme (som p.t. ikke er besluttet) fra 2021 på følgende områder og varsler med dette behov for justering av kostnadsnivå grunnet:

- Styrking av forvaltningsfunksjonen
- Kapasitetsjusteringer i enkelte kategorier som følge av økende behov for tjenester
- Økt oppdragsmengde i systemet Nye Metoder

Mulige endringer i kostnadsrammen for planperioden vil bli beskrevet i saken.

Oppsummert ser derfor langtidsplanen ut som følger:

Økonomisk langtidsplan 2021-2024

Resultat

Tall i TNOK (2020-kroner for ØLP perioden)	F2018	F2019	B2020	ØLP 2021	ØLP 2022	ØLP 2023	ØLP 2024
Driftsinntekter	286 836	316 308	340 231	338 530	336 837	335 153	333 477
Andre inntekter		621					
Sum driftsinntekter	286 836	316 929	340 231	338 530	336 837	335 153	333 477
Varekostnad/-forbruk							
Lønnskostnad	213 157	233 120	267 461	267 461	267 461	267 461	267 461
Ordinære avskrivninger	2 723	2 834	2 489	2 489	2 489	2 489	2 489
Nedskrivning							
Andre driftskostnader	70 967	80 972	70 281	70 281	70 281	70 281	70 281
Effektiviseringsgevinst ABE 0,5%				-1 701	-3 394	-5 078	-6 754
Sum driftskostnader	286 847	316 926	340 231	338 530	336 837	335 153	333 477
Driftsresultat	-11	3	-	-	-	-	-
Finansinntekt (+)	33	51					
Finanskostnad (-)	-22	-54					
Sum finansposter	11	-3	-	-	-	-	-
Resultat	-	-	-	-	-	-	-

Forventet økonomisk utvikling – inntekter

Det utredes ny finansieringsmodell for Sykehusinnkjøp HF. Foretaket forholder seg til den gjeldende finansieringsmodell til enhver tid og i denne saken forutsettes legges nåværende finansieringsregime til grunn. Kfr. tabellen under.

Økonomisk langtidsplan 2021-2024

Fordeling driftstilskudd (driftsinntekter)

Tall i TNOK (2020-kroner for ØLP perioden)	F2018	F2019	B2020	ØLP 2021	ØLP 2022	ØLP 2023	ØLP 2024
Helse Sør-Øst RHF	82 486	104 424	121 210	120 436	119 672	118 912	118 156
Helse Vest RHF	65 049	49 135	61 306	60 919	60 533	60 148	59 766
Helse Midt RHF	34 372	45 716	50 804	50 485	50 164	49 846	49 529
Helse Nord RHF	20 929	32 206	35 292	35 071	34 849	34 627	34 407
Sum basisfinansiering	202 836	231 481	268 612	266 911	265 218	263 534	261 858
Gebyrinntekter	41 656	14 757	-	-	-	-	-
Timesfinansiering	10 634	33 313	26 940	26 940	26 940	26 940	26 940
Avgiftsinntekter, Divisjon Legemidler	31 710	37 375	44 679	44 679	44 679	44 679	44 679
Totalt driftstilskudd	286 836	316 926	340 231	338 530	336 837	335 153	333 477

Gebyrfinansieringen av divisjon nasjonale tjenester er avviklet i sin helhet i 2019. Divisjonen har kun rammefinansiering fra 2020. Det samme har fellesfunksjoner.

Timesfinansiering er forutsatt videreført på samme nivå som tidligere. Foretaket ser imidlertid for seg at etterspørsel, fra andre enn sykehusene, kan medføre behov for kapasitetsøkninger, som kan timefinansieres. En ny samarbeidsavtale med Sykehusbygg HF vil for eksempel kunne medføre en timefinansiert kapasitetsøkning.

Det er heller ikke forutsatt noen endring i finansieringen av divisjon legemidler, i påvente av ny finansierings-modell.

Driftsinntekter fra 2021-2024 er satt lik forventede driftskostnader, fratrukket netto finans-poster, for å sikre et resultat i balanse i henhold til oppdragsdokumentet.

Beregning av andel til RHF'ene

I fordeling av rammefinansieringen mellom de regionale helseforetakene er størrelsesforholdet mellom RHF-ene benyttet i stor grad. Det antas at etterspørsel etter innkjøpstjenester vil følge størrelsen på foretakene i stor grad. Andel basisbevilgning i statsbudsjettet for 2019 er benyttet som nøkkel for fordelingen. Dette gjelder i sin helhet rammefinansieringen av divisjon nasjonale tjenester, som erstatter den avviklede gebyrfinansiering. I rammefinansieringen av fellesfunksjoner legges også størrelsesforholdet mellom RHF-ene til grunn med unntak av foretakskostnader. Foretakskostnadene er beregnet å utgjøre 31% av de totale kostnadene for fellesfunksjoner. Disse fordeles etter eierbrøk.

Rammefinansieringen av de regionale divisjonene finansieres i dag i sin helhet av respektive regionale helseforetak. Dette prinsippet er opprettholdt for planperioden.

Forventet økonomisk utvikling – kostnader

Det er presisert i malverket for ØLP at det kun er økonomiske konsekvenser av allerede vedtatte beslutninger tatt av administrerende direktører i de regionale helseforetakene som skal legges inn i økonomisk langtidsplan. I oppdragsdokumentet for 2020 er det understreket at: «Helseforetaket må ikke øke kostnadene i 2020 slik at det gir behov for økt ramme i 2020 eller senere, uten at dette er godkjent av eierne». Det er derfor overordnet lagt til grunn samme kostnadsnivå for 2021 som for 2020 korrigert for effektiviseringskrav på 0,5%, som basis for denne økonomiske langtidsplanen.

Foretaket er fortsatt i omstilling. I denne økonomiske langtidsplanen legges det til grunn at effektiviseringsgevinster vil kunne tas ut gjennom redusert nyrekruttering. Det fremstår imidlertid som sannsynlig at det over tid må mer kapasitet inn i selskapet for å lykkes med å ta full kontroll over hele innkjøpsporteføljen til spesialisthelsetjenesten.

Oppdragsmengden i Sykehusinnkjøp er økende. Sykehusinnkjøp HF opplever å dekke en økende andel av spesialisthelsetjenestens behov for anskaffelser. Det vil være behov for å tilpasse den operative delen av organisasjonen i takt med økende volum på anskaffelser. Regionene har fortsatt ulik grad av avtaledekning.

Nedenfor varsler og omtaler Sykehusinnkjøp HF om mulige endringer i de økonomiske rammer som foretaket ser for seg i planperioden.

Styrking av forvaltningsfunksjonen

Forvaltningsfunksjonen i foretaket er i utvikling. I oppdragsdokumentet for 2020 legges det vekt på økt forsyningssikkerhet. Det settes krav til en videreføring av arbeidet med å styrke avtaleforvaltningen og leverandøroppfølgingen. I denne sammenheng vises det til særskilt behov for å følge opp de regionale forsyningsløsninger. Et eksempel på dette er videreutvikling av Helse Sør-Øst RHF sitt forsyningssenter. Her rulles ut avdelingspakke-logistikk til helseforetakene. Sykehusinnkjøp HF vil understøtte denne satsningen ved å redusere variasjon i leveransene og ta ut stordriftsfordeler. Fokus på logistikk er stor i alle de regionale foretakene.

Sykehusinnkjøp HF skal videreføre påbegynt arbeid for å styrke avtaleforvaltning og leverandøroppfølging gjennom å stille og følge opp krav til leveranser. Anskaffelser har en økende kompleksitet i enkelte kategorier som krever tettere leverandør- og kontraktsoppfølging. Det forventes for eksempel en betydelig vekst i oppdragsmengden i kategorien bygg og eiendom. I dette leverandørmarkedet vil det være forbundet med risiko om Sykehusinnkjøp ikke har tilstrekkelig

kapasitet til å følge opp leverandør-kontraktene med tanke på arbeidslivskriminalitet. Bygg og eiendom har også kontraktstyper som krever mer spesialisert forvaltningskompetanse. Det er mange lokale leverandører i markedet, - noe som krever nærhet til forvaltning. Et annet eksempel på mer omfattende leverandørproppfølging er den stadig økende legemiddelmangelen og arbeidet med å finne erstatninger til manglende leveranser.

Det legges tydelig vekt på realisering av gevinster i oppdragsdokumentet. I denne sammenheng må innkjøpsdata innhentes og behandles. Avtaler må følges opp i helseforetakene for å ta ut gevinstpotensialet i avtalene. Leverandørproppfølgingen må styrkes for å sikre at varer og tjenester leveres i henhold til avtale og følge opp avvik. Kapasiteten for å gjennomføre slikt arbeide i dag er ulik i respektive divisjoner.

Flere av de regionale helseforetakene ruller ut nye ERP-systemer. Dette fører til økt krav til datakvalitet og setter høyere krav til foretakets gjennomføring og oppfølging av anskaffelser. Sykehusinnkjøp HF må ha ressurser til å svare ut de økende antall henvendelser som kommer som følge av dette. Resultatet blir bedre innkjøpsdata, som kommer helseforetakene til gode.

Forsterkninger i enkeltkategorier

Det er varslet ytterligere **overføringer fra blåreseptordningen til helseforetaksfinansiering** og med det nye områder som skal følges opp av Sykehusinnkjøp HF. I oppdragsdokumentet for 2020 gis Sykehusinnkjøp HF oppgaven å gjennomføre anskaffelsene for de nye områdene og samtidig forberede anskaffelser innenfor de områdene som er varslet for 2021.

Sykehusinnkjøp HF skal ha en aktiv rolle i prosessene i **Nye Metoder** i 2020, og skal i henhold til mandat fra Beslutningsforum gjennomføre forhandlinger og utarbeide forslag til innkjøpsavtaler. Arbeidsoppgavene innen Nye Metoder øker som følge av at prosessene i Nye metoder i 2019 var gjenstand for effektivisering som resulterte i en kategorisering av ulike metodeforløp. Forenklingene innebærer at Legemiddelverket bruker mindre ressurser på enkelte metodeforløp, og Sykehusinnkjøp HF bruker mer tid i utarbeidelse av saksunderlag. Dette er en styrt utvikling i Bestillerforum, hvor konsekvensen er at utarbeidelsen av saksunderlag som prisnotat fra Sykehusinnkjøp HF øker i omfang og kompleksitet. Overføringer fra blåreseptordningen og nye oppgaver innenfor Nye Metoder gir et samlet estimert finansieringsbehov på 3,5 millioner kroner i divisjon legemidler for 2021.

Sykehusinnkjøp HF ser at kategoriene **IKT, bygg/prosjekt og bygg/eiendom** vil øke i volum i planperioden og vil kreve en videre profesjonalisering. Selv hensyntatt effektiviseringsgevinster er det grunn til å tro at dagens kapasitet vil være for liten på kort og mellomlang sikt. Det er også vekst i kategoriene **medisinsk teknisk utstyr, kirurgisk og medisinske forbruksvarer**.

Det er under avsnittet om inntekter forutsatt at timesfinansieringen skal være på samme nivå i planperioden. Deler av den forespeilede ressursøkningen innen bygg vil imidlertid kunne finansieres med timesfakturerings.

Foretaket har et årlig forvaltningsvolum innenfor området **prehospitalt** på 0,5 milliard kroner. Anskaffelsene har økende kompleksitet, særlig på området ambulansebiler. Sykehusinnkjøp HF ønsker å ta ned gjennomføringsrisikoen, ved å styrke kategorien.

Beskrivelse av kostnader til administrasjon av selskapet

Det er behov for utviklingsmidler for å få videreutviklet Sykehusinnkjøps IKT-plattform i planperioden. Det anslås i størrelsesorden 2 millioner kroner hvert år. Behovet for løpende driftsmessige investeringer innenfor IKT anslås til 1 millioner kroner hvert år i planperioden.

Sykehusinnkjøp HF vil vurdere hensiktsmessigheten av fortsatt å nytte dagens løsning på konkurransegjennomføringsverktøy (KGV) og kontraktsforvaltning (KAV) i forbindelse med avtalefornying av Merzell-systemet.

Sykehusinnkjøp HF ser behovet for å vurdere systemene Pharmasys/Pharmaweb i et fremtidig perspektiv. Det vil derfor bli gjennomført en utredning inneværende år for å belyse spørsmålet. Ulike utviklingsscenarios vil bli vurdert, som vil gi kostnadsoverslag / investeringsbehov i neste økonomiske langtidsplan.

Kontantstrøm

Følgende forutsetninger legges til grunn for kontantstrømmen:

Drift:

- Ingen vesentlige endringer i avskrivninger
- Det forventes ikke vesentlig salg av anleggsmidler
- Det forventes i utgangspunktet ikke større endringer i arbeidskapital

Investeringer:

- Det er ingen vedtatte investeringer eller reanskaffelser i planperioden.

Finansiering:

- Det er ikke forutsatt låneopptak i planperioden.

Kontantstrøm								
Tall i 1000 NOK (2020-kroner for ØLP perioden)	F2018	F2019	B2020	ØLP 2021	ØLP 2022	ØLP 2023	ØLP 2024	
Resultat	-	-	-	-	-	-	-	-
Avskrivninger og nedskrivninger	2 723	2 834	2 489	2 489	2 489	2 489	2 489	2 489
Tap/gevinst ved salg anleggsmidler								
Endring arbeidskapital	12 722	-18 490	8 250					
Forskjell kostnadsf pensjon og inn/utbet	8 284	10 108	8 100					
Kontantstrøm fra drift	23 729	-5 548	18 839	2 489	2 489	2 489	2 489	
Investering i bygg								
Investering i IKT			-1 560					
Investering i maskiner, utstyr, etc	-1 660	-538	-2 560					
Salg av anleggsmidler	46							
Investering i finansielle anleggsmidler								
Fordringer på eiere og øvrige fordringer	4 277		-9 528					
Kontantstrøm fra investeringer	2 663	-538	-13 648	-	-	-	-	-
Langsiktige låneopptak								
Avdragsbetaling								
Endring øvrige langsiktige forpliktelser								
Øvrige finansieringsposter	5 111							
Kontantstrøm fra finansiering	5 111	-	-	-	-	-	-	-
Total endring kontantstrøm	31 503	-6 086	5 191	2 489	2 489	2 489	2 489	2 489
IB likviditetsbeholdning pr 01.01	44 145	75 648	69 562	74 753	77 242	79 731	82 220	82 220
UB likviditetsbeholdning pr 31.12	75 648	69 562	74 753	77 242	79 731	82 220	84 709	

Tilbakeføringen av foretakets resultater til de regionale helseforetak forutsettes videreført i planperioden, slik det ble gjennomført for 2019. Helseforetakets soliditet og likviditet er derfor løpende avhengig av grunnfinansiering fra eierne.

Personell og kompetansebehov

Det vises til Sykehusinnkjøp HF strategi for perioden 2020 – 2023. Strategien er ikke endelig vedtatt av de regionale helseforetakene. Eventuelle endringer som vil influere på ØLP vil måtte tilsvarende justeres i ØLP.

I strategien frem mot 2023 har Sykehusinnkjøp et mål om å bli en fremragende kompetanseorganisasjon innen offentlige anskaffelser. Det er foretakets medarbeidere som gjennomfører anskaffelser og deres kompetanse er derfor avgjørende for kvaliteten og verdien av tjenestene foretaket leverer.:

For å oppnå dette vil Sykehusinnkjøp gjennom strategiperioden jobbe med fem utvalgte områder:

- Kunnskap og kompetanse
- Felles- og standardiserte prosesser
- Kategoribasert
- Digitalisering
- Kvalitets- og risikostyring

Å være én samlet innkjøpsvirksomhet skal gi Sykehusinnkjøp rom og mulighet for å utvikle dyp kategorispesifikk kompetanse og kombinere dette med bred tverrfaglig kompetanse. Med felles- og standardiserte prosesser og maler på tvers av organisasjonen, kan foretaket bygge videre på beste praksis og tilrettelegge for å bruke ressurser på tvers av divisjoner.

Arbeidsprosessene skal støttes av digitale verktøy. Dette vil øke kvaliteten og effektiviteten i anskaffelsesarbeidet og digitale løsninger kan tilrettelegge for bedre informasjons- og kommunikasjonsflyt internt og eksternt.

For å bli en fremragende organisasjon innen offentlige anskaffelser skal Sykehusinnkjøp jobbe aktivt med kvalitets- og risikostyring. Det vil samtidig gi helseforetakene økt forutsigbarhet for at tjenester og leveranser kommer til rett tid, med riktig kostnad og kvalitet. Det vil også være behov for å styrke forhandlingskompetansen i organisasjonen.

Å rekruttere og beholde kritisk kompetanse er og blir en nøkkelfaktor for at Sykehusinnkjøp skal lykkes med å levere innkjøpstjenester av høy kvalitet.

Planer for utviklingen

Det er etablert en plan for omstilling og utvikling i foretaket. Denne er utarbeidet i nært samarbeid med ansatte og eierne. Ansatte er medvirkende gjennom hele det pågående omstillings- og utviklingsarbeidet.

3. Oppsummering

Det er kun økonomiske konsekvenser av allerede vedtatte beslutninger tatt av administrerende direktører i de regionale helseforetakene som skal legges inn i økonomisk langtidsplan. I tabellene tilsvarende derfor ØLP budsjett for 2020, justert for ABE-effekter. I denne økonomiske langtidsplanen varsler og omtaler Sykehusinnkjøp HF om mulige endringer i de økonomiske rammer som foretaket ser for seg i planperioden.

Sykehusinnkjøp HF antar det kan komme økning i kostnadsramme (som p.t. ikke er besluttet) fra 2021 på følgende områder og varsler med dette behov for justering av kostnadsnivå grunnet:

- Styrking av forvaltningsfunksjonen
- Kapasitetsjusteringer i enkelte kategorier som følge av økende behov for tjenester
- Økt oppdragsmengde i systemet Nye Metoder

I målsettingen i foretakets strategi om å bli en «Fremragende kompetanseorganisasjon innen offentlige anskaffelser» er det definert satsningsområder som underbygger fortsatt effektivisering og uttak av synergier gjennom kategoriorganisering og utvikling av felles- og standardiserte prosesser. Digitale verktøy skal bidra til økt effektivitet og kvalitet.

Administrerende direktør anbefaler styret å godkjenne innspillet til økonomisk langtidsplan.

Ingen trykte vedlegg